

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
ZARZĄD CYWILNY ZIEM WSCHOĐNICH *Ludw*
KOMISARIAT GENERALNY

1180/92

Do Kancelarii Naczelnika Państwa,
w m i e j s c u .

Belweder.

Sekcja I
Wydział spr.narod.
№ 7285
dn. 25 lipca 1919 r.

W odpowiedzi należy powołać się na
powyższe № i datę:

Przesyłamy przy niniejszym komunikat w sprawie
linji demarkacyjnej w powiecie Trockim, sporządzony
na podstawie raportów Komisarza Trockiego razem z
wnioskiem o konieczności przesunięcia tej linji ku
Dorsuniszkom, Kroniom i Koszedarom.

Odpisy zostały przesłane do Ministerstwa
Spraw Zewnętrznych, Głównego Kwatermistrzostwa i
Kancelarii Naczelnika Państwa.

Szef Sekcji

Y. Kłoff

Naczelnik Wydziału

P. Bruppel

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 1180/92 dnia 26/VII 1919 r.
4 załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

309

253

A.P.

1180/P2.

Na podstawie raportów Komisarza Powiatu Trockiego z dnia 10/VII, Komisarjat Generalny Ziemi Wschodnich komunikuje, że dnia 6-go b/m. Niemcy zaczęli opuszczać okupowane przez nich części powiatu Trockiego. Dnia 6-go b/m. opuszczone zostały przez nich: Stokliszki, Butrymańce i Olawa, dnia 7-go b/m. - Jezno, Preny i Olita.

Odchodząc, Niemcy rabowali ludność miejscową. Opuszczone przez Niemców miejscowości zajęły słabe oddziały litewskie, natomiast do Olawy, Butrymaniec i Stokliszek wkroczyły wojska polskie. Dnia 10-go b/m. sytuacja była taka, że w Butrymańcach obok wojsk polskich, był i oddział litewski. Stosunki pomiędzy żołnierzami polskimi i litewskimi - dobre. Ludność litewska odnosi się do wojsk polskich przyjaźnie. Polska ludność spotyka wojska polskie z entuzjazmem. Dnia 8-go podczas kiermaszu ludność owacyjnie witała obecnego tam polskiego Komisarza Powiatu. W rozmaitych sprawach ludność zwraca się jedynie do Komendanta polskiego - negując litewskiego.

Nie mogąc stawić oporu zbrojnego naszym wojskom, ani też zjednać sobie ludności miejscowej - litewskie władze z Kowna rozpoczęły agitację wśród naszych żołnierzy, nawołując do buntu i wśród ludności miejscowej, nawołując do wystąpienia wrogich przeciwko Polakom. Nie bacząc na to, niżsi funkcjonariusze i urzędnicy litewscy odnoszą się do Polaków przychylnie, natomiast księża i wyżsi urzędnicy - nie słychanie wrogo. Wskutek tego, ludność polska w miejscowościach przez Litwinów zajętych podlega wciąż aresztom i szykanom.

Wobec tego, w interesie polskim jest nieodzowne zajęcie natychmiastowe przez wojska polskie całego powiatu Trockiego do Miemna, zostawiając Litwinom tylko północno-zachodnią część - mniej więcej do linii: Dorsuniszki, Kronie, Koszedary, przyczem te ostatnie powinny zostać w ręku pol-

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
OF STUDIES
New York

skiem. W miejscowościach zajętych przez wojska polskie byłby natychmiast zaprowadzony zarząd cywilny, do którego byłiby powołani niżsi funkcjonariusze i urzędnicy litewscy po wzięciu od nich odpowiednich przyrzeczeń.

Wojsku należałoby wydać rozkaz zaprzestania wszelkich rekwizycji i nadużyć. Wobec Koalicji krok byłby zupełnie dostateczny umotywowany ze względu na konieczności strategiczne, wole ludności i konieczność ukrócenia agitacji bolszewickiej, szerzonej przez władze Taryby w wojsku polskim.

Pozostawienie obecnej linii demarkacyjnej chyba celu, gdyż Litwinów - wobec ich zaborczości - linja ta nie zadawała, Polaków - ze względu na stosunki etnograficzne - również, prowadzi do konfliktu z Litwinami, którzy przy pomocy agitatorów z Kowna oraz ze współdziałaniem duchowieństwa, paraliżują zarządzenia polskich władz cywilnych i wojskowych i zmuszają do tak niepożądanych wystąpień, jak wywożenie księży litewskich, nie przebierających w środkach agitacji antypolskiej i teroryzujących ludność polską na gruncie religijnym, odmawiając jej rozgrzeszenia przy spowiedzi i innych pociech religijnych.

Ukrócenie agitacji przy obecnej linii demarkacyjnej jest ze względu na niemożność ścisłego obsadzenia takowej - niewykonalne.

Jednocześnie nadmieniamy, że ze strony Komisarjatu Okręgowego w Wilnie zostało wydane polecenie Komisarzowi pow. Trockiego do organizowania zarządu cywilnego na wschód od linii: Olita, Butrymańce - Stokliszki i Zyżmory.

Czy wojska polskie nie wycofały się z zajętych pozycji i czy wobec tego możliwe było wykonanie powyższych zarządzeń - Komisarjat wiadomości nie posiada.